

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/56/2017
Identifikačné číslo spisu: 2015200974
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2015200974.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančenika, v právnej veci navrhovateľa O.. O. B., trvale bytom S. F. Č.. XXX/X, XXX XX Z., právne zast.: JUDr. Marián Ďurina, advokát, so sídlom Sibírska č. 4, 831 02 Bratislava, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29 augusta 8, 813 63 Bratislava, o starobný dôchodok a o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 03.10.2016, č. k. 44Sd/93/2015-47, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 03.10.2016, č. k. 44Sd/93/2015-47 p o t v r d z u j e .

Odporkyňa j e p o v i n á zaplatiť navrhovateľovi odvolacie trovy právneho zastúpenia vo výške 76,85 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Mariána Ďurinu, č. účtu: Z. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX (XXXXXXXXXXXX/XXXX), vedený v R., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodnutie odporkyne zo dňa 15.10.2015, č. XXX XXX XXXX X zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/ a d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a vec jej vrátil na nové konanie a zaviazal ju zaplatiť navrhovateľovi trovy konania. Odporkyňa podľa § 65 a § 82 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) rozhodla tak, že od XX.XX.2015 priznala navrhovateľovi starobný dôchodok v sume 297,50 Eur mesačne. Odporkyňa uviedla, že navrhovateľ nezískal dobu služby v rozsahu zakladajúcom nárok na zníženie dôchodkového veku, a preto mu bol starobný dôchodok priznaný správne až vo veku 62 rokov z dôvodu, že podľa ustálenej judikatúry je možné dobu služby pre nárok na starobný dôchodok zhodnotiť len v prípade ak ju poistenec získal v rozsahu zakladajúcom nárok na zníženie dôchodkového veku, nebola doba služby navrhovateľovi zhodnotená pre nárok na starobný dôchodok. Podľa potvrdenia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č. 652030210079905 zo dňa 10.09.2013 bol navrhovateľovi priznaný výsluhový dôchodok, pričom pre nárok a sumu výsluhového dôchodku bola navrhovateľovi zhodnotená doba od 01.09.1971 do 31.07.1979 a od 30.04.1993 do 31.12.1999 v I. kategórií funkcií (14 rokov 218 dní) a od 01.01.2000 do 31.12.2004 v III. pracovnej kategórii.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 22.12.2015 opravný prostriedok, v ktorom poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) z ktorej vyplýva, že ust. § 1 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. nebráni vzniku nároku na starobný dôchodok vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia aj príslušníkovi Ozbrojených síl, ktorý už dosiahol dôchodkový vek, splnil podmienku nároku na niektorú výsluhovú dávku a získal k tomuto dňu akúkoľvek hodnotiteľnú dobu poistenia vo všeobecnom systéme poistenia. Poukázal na to, že navrhovateľ vykonával službu profesionálneho vojaka v rozsahu 19 rokov a 220 dní a v civilnom zamestnaní má odpracovaných ďalších 10 rokov a 909 dní, teda spolu odpracoval 29 rokov a 324 dní v III. pracovnej kategórii. Navrhovateľ sa domnieva, že iné a spravodlivejšie posudzovanie odpracovaných dôb pre posúdenie priznania starobného dôchodku by vzniklo pri posudzovaní všetkých odpracovaných dôb.

Krajský súd považoval rozhodnutie odporkyne za nesprávne a nepreskúmateľné, a preto ho zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/, d/ OSP a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie.

Podľa krajského súdu „pri osobách ktoré získali nárok na dôchodok v osobitnom systéme sociálneho poistenia, resp. sociálneho zabezpečenia a uplatňujú si nárok aj vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia je potrebné vychádzať z toho, že absolútne vylúčenie hodnotenia doby poistenia zo všeobecného systému u tých poistencov, ktorí získali dávky dôchodkového poistenia (zabezpečenia) v inom systéme sociálneho poistenia a nie v systéme všeobecnom, má za následok horšie zaobchádzanie s nimi ako s poistencami, ktorí sú poistení v zahraničných systémoch sociálneho poistenia a u ktorých samotná poisťovňa vôbec nepochybuje o spôsobe výpočtu ich dôchodkových dávok v spôsobe krátenia, ktorý zabezpečuje primerané poistné plnenie za obdobie v ktorých boli poistení na Slovensku, po zohľadnení dôb poistenia v iných systémoch. Postupom odporkyne sa napr. pri dosiahnutí dôchodkového veku a započítaní dôb poistenia získaných vo všeobecnom systéme vymeriava poistencom dôchodok vo výške akoby celkovo boli poistení len po krátky čas a tým sa znižuje ich osobný mzdový bod a následne aj výška dôchodku. Nad akúkoľvek pochybnosť je takýto postup pre poistencov, ktorí získali časť poistenia v obidvoch systémoch nevýhodnejší, ako keby im pre vznik nároku bola hodnotená celá doba poistenia a poskytla sa im zvyšná časť dôchodku zodpovedajúca dobe poistenia vo všeobecnom systéme. Správne preto odporkyňa musí pri rozhodovaní o nárokoch poistencov, ktorým bola priznaná niektorá z dávok výsluhového zabezpečenia poistencov v osobitnom systéme poistenia, resp. sociálneho zabezpečenia najprv vypočítať teoretickú výšku dôchodku, ktorá by im patrila ak by všetky doby poistenia získali vo všeobecnom systéme (samozrejme pri zachovaní výhod preferovaných zamestnaní napr. pri skoršom odchode do dôchodku), následne vypočítať teoretickú výšku dôchodku, ktorá by im patrila po zhodnotení doby poistenia v osobitnom systéme a odpočítať ju od teoretickej výšky dôchodku vypočítanej pri zohľadnení celej doby poistenia a až takto vypočítaná dávka môže zachovať všetky oprávnené nároky uvedených poistencov osobitného systému a nebude poškodzovať žiadateľov o starobný dôchodok. Odporkyňa je preto povinná pri priznávaní starobných dôchodkov prihliadať aj na skutočnosti jej známe z úradnej činnosti a jej povinnosťou je dbať na to, aby právne predpisy boli interpretované rovnako na rovnaké právne vzťahy, v danom prípade doba poistenia musí byť posudzovaná rovnako u všetkých výsluhových dôchodcoch, ktorí požiadali o priznanie starobného dôchodku, ak dosiahli dôchodkový vek podľa preferovaných zamestnaní alebo dosiahli dôchodkový vek podľa všeobecného systému. Z vyššie uvedených záverov je nesporné, že odporkyňa rozhodovala v rozpore s citovanými právnymi predpismi a judikatúrou NS SR ako aj medzinárodným Dohovorom.“

Ďalej uviedol, že „nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporkyne spočíva v tom, že odporkyňa sa vo svojom rozhodnutí vôbec nezaoberala otázkou jednotlivých dôb získaných v osobitnom systéme sociálneho poistenia a hodnotila výlučne len obdobie dôchodkového poistenia získané vo všeobecnom systéme poistenia bez toho, aby to akýmkoľvek spôsobom vo svojom rozhodnutí zdôvodnila.“

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa, ktorá považuje svoje rozhodnutie za vecne správne, pričom vo vyjadrení sa pridrižovala svojho stanoviska, že navrhovateľovi vznikol nárok na výsluhový

dôchodok ku dňu 01.01.2005, čo vyplýva z potvrdenia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č. 65203021007905 z 29.01.2013, kde mu pre nárok výsluhového dôchodku bola zhodnotená doba od 01.09.1971 do 31.07.1979 a od 30.04.1993 do 31.12.1999 v I. kategórii funkcií a od 01.01.2000 do 31.12.2004 v III. pracovnej kategórii. Pretože navrhovateľ nezískal dobu služby v rozsahu zakladajúcom nárok na zníženie dôchodkového veku, bol mu starobný dôchodok priznaný správne vo veku 62 rokov od XX.XX.2015 a nebola mu doba služby zhodnotená pre nárok na starobný dôchodok.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (OSP) začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením sa odvolacie konanie riadi ustanoveniami zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Pri vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a iba na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvedie argumentáciu k odvolacím dôvodom.

Z administratívneho spisu mal aj odvolací súd preukázané, že navrhovateľovi vznikol nárok na výsluhový dôchodok ku dňu 01.01.2005, (čo potvrdil Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, č. 65203021007905 z 29.01.2013), kde mu pre nárok výsluhového dôchodku bola zhodnotená doba spolu 5328 dní (od 01.09.1971 do 31.07.1979 a od 30.04.1993 do 31.12.1999 v I. kategórii funkcií a od 01.01.2000 do 31.12.2004 v III. pracovnej kategórii) a v civilnom sektore mu odporkyňa zhodnotila spolu 8594 dní. Z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odporkyňa, pokiaľ nevzala do úvahy celú dobu trvania sociálnej udalosti navrhovateľa, potom nepostupovala v súlade s článkom 19 Dohovoru č. 128, z ktorého jednoznačne vyplýva nárok na priznanie starobného dôchodku za celú dobu trvania sociálnej udalosti, teda za dobu poistenia v osobitnom i všeobecnom systéme poistenia. Postup, pri ktorom sa nehodnotia príslušníkom ozbrojených zborov v čase vzniku nároku na výsluhovú dávku všetky doby poistenia, právna úprava, pri ktorej došlo k odčleneniu dôchodkového zabezpečenia príslušníkov ozbrojených zborov do osobitného systému nemala za cieľ. Svedčí o tom aj znenie § 274 zákona č. 461/2003 Z. z., upravujúce zachovanie nárokov, vyplývajúcich zo zaradenia zamestnaní do zvýhodnených pracovných kategórií. Tiež nemala za cieľ vylúčiť tieto zvýhodnenia a vyžadovať, aby zvýhodnené zamestnanie znemožnilo pri posudzovaní vzniku nároku na dávku podľa zákona o sociálnom poistení zohľadniť celú dobu poistenia (bez ohľadu na skutočnosť, v ktorom systéme ju poistenec získal) a vyžadovať od zamestnanca nadobudnutie doby poistenia výlučne podľa ustanovení zákona o sociálnom poistení vo všeobecnom systéme tak, akoby poistenec bol poistený výlučne len za podmienok, uvedených v zákone o sociálnom poistení, pričom tieto podmienky sú stanovené pre iné kategórie zamestnaní a akoby v ostatnom období nebol poistený vôbec.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne posúdiť nárok navrhovateľa na starobný dôchodok po zohľadnení zamestnaní a určiť jeho výšku po vykonaní výpočtu dôchodku, zodpovedajúceho dobe zabezpečenia (poistenia) vo všeobecnom i osobitnom systéme sociálneho poistenia ako už bolo vyššie naznačené.

V ostatných podrobnostiach odvolací súd poukazuje na obsah napadnutého rozsudku krajského súdu.

Preskúmaním napadnutého rozsudku krajského súdu odvolací súd nezistil dôvody na jeho zrušenie alebo inú zmenu, dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 OSP, keď procesne úspešnému navrhovateľovi priznal právo na náhradu trov konania, ktoré spočíva v trovách právneho zastúpenia spolu vo výške 76,85 Eur za 1 právny úkon /písomné vyjadrenie k odvolaniu/ vo výške 68 Eur + režijný paušál 8,85 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať opravný prostriedok.